

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών**

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : s.manolakou@keyd.gov.gr

**ΠΡΟΣ : Υπηρεσία Συντονισμού του
Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων
Χ.Τρικούπη 6-10
10679 ΑΘΗΝΑ**

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 2640/17.1.2024 Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΑ: Το υπ' αρ. 8928ΕΞ/18.1.2024 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης του βουλευτή του ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ Γεωργίου Νικητιάδη, απευθυνόμενη και προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Αναγκαία η εξάμηνη παράταση καταβολής φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων των πληγείσων επιχειρήσεων από τις πυρκαγιές στη Ρόδο», σε σχέση με τα ερωτήματα που τίθενται σε αυτήν και στο βαθμό που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

1. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών λαμβάνει υπόψη του ότι οι οικονομικές δυνατότητες των πολιτών και των επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται σε όλο το εύρος της οικονομίας, δεν είναι οι ίδιες και ότι η λήψη μέτρων οικονομικής ενίσχυσης και η παροχή οικονομικών διευκολύνσεων για την περαιτέρω στήριξή τους είναι καταλυτικής σημασίας για τη κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση των απρόσμενων εξελίξεων των τελευταίων ετών, ενώ αναδεικνύει την κρατική ευθύνη.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του **έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και διευκόλυνσης των δανειοληπτών**, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους. Το πρόβλημα της υπερχρέωσης καλούνται να αντιμετωπίσουν νοικοκυριά και επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως της ιδιότητας αυτών ως πρωτοφειλετών, συνοφειλετών ή εγγυητών, τόσο στο πλαίσιο των έκτακτων προβλημάτων που ανέκυψαν τα τελευταία χρόνια, όπως αυτό της πανδημίας του κορωνοϊού ή άλλων έκτακτων

καταστροφών, **όπως** της πρόσφατης πλημμύρας «Ντάνιελ» και **της ερωτούμενης πυρκαγιάς** όσο και σε γενικότερη βάση, εξαιτίας της πολυετούς οικονομικής κρίσης.

Έτσι, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, τον Κώδικα Δεοντολογίας Ν. 4224/2013, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευαλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»), τα οποία ειδικώς αναλύουμε παρακάτω.

2. Πυρόπληκτοι

Ειδικώς, για τα ερωτήματα που τίθενται εν προκειμένω, με το οποίο θίγονται ζητήματα επέκτασης της παράτασης των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων έως την 31η Ιουλίου 2024, καθώς και μέτρων οικονομικής στήριξης των πληγέντων πολιτών και των επαγγελματιών, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι: Όπως αναφέρετε, με την υπ' αριθ. **117362 (Β' 4982/09.08.2023) Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών** με θέμα «Χορήγηση αναστολής της διενέργειας κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας σε πληγέντες από τις πυρκαγιές: α) της 17ης Ιουλίου 2023 σε περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Ανατολικής και Δυτικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, Κορινθίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου και Βοιωτίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, β) της 18ης Ιουλίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Ρόδου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, γ) της 23ης Ιουλίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, δ) της 26ης Ιουλίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και ε) της 27ης Ιουλίου 2023 σε περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας και Σποράδων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, στο πλαίσιο του άρθρου 53 του ν. 4797/2021 (Α' 66)», αποφασίσθηκαν τα εξής:

«1. Αναστέλλεται για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους, εξαιρουμένων των απαιτήσεων για διατροφή, σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, καθώς και νομικές οντότητες, που έχουν αποδεδειγμένα πληγεί από τις πυρκαγιές του θέρους 2023. Η αναστολή του πρώτου εδαφίου εκκινεί για κάθε Περιφερειακή Ενότητα ως εξής:

....

β) την 18η Ιουλίου 2023, στις περιοχές των Περιφερειακών Ενοτήτων Ρόδου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και Δυτικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, που οριοθετήθηκαν ως πληγείσες δυνάμει των υπό στοιχεία Α2403/20.07.2023, Α2422/20.07.2023, Α2479/23.07.2023 και

A2538/24.07.2023 αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ...

2. Η αναστολή καταλαμβάνει, ιδίως, τη διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών και προσωπικών κρατήσεων. Κατά το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου, **αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης ενδίκων μέσων και βοηθημάτων που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης.**

3. Δικαιούχοι της αναστολής της παρ. 1 είναι επιχειρήσεις που πιστοποιούνται ως πληγείσες από βεβαίωση της Περιφέρειας και εντάσσονται στο πλαίσιο της κρατικής αρωγής προς πληττόμενες επιχειρήσεις, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία πιστοποιείται ότι έχουν υποστεί ζημιές στις κατοικίες τους, στο πλαίσιο της ένταξής τους στο σχήμα παροχής στεγαστικής συνδρομής και αποζημίωσης οικοσκευής.»

Εξάλλου, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ) σε συνέχεια και της από 25 Ιουλίου 2023 ανακοινώσεώς της, με την οποία ανακοίνωσε ότι τα μέλη της, σε συνέχεια των κρατικών μέτρων στήριξης φυσικών προσώπων και επιχειρήσεων που επλήγησαν από τις πρόσφατες πυρκαγιές, θα παράσχουν στους πληγέντες (δικαιούχους των κρατικών μέτρων) και περαιτέρω μέτρα στήριξης στην εξυπηρέτηση των πάσης φύσεως δανειακών τους υποχρεώσεων (ληξιπρόθεσμων ή μη), **επανήλθε με νεότερη ανακοίνωση στις 10/09/2023 με την οποία γνωστοποίησε ότι οι Τράπεζες μέλη της θα στηρίξουν και πάλι, με κάθε πρόσφορο τρόπο, επιχειρήσεις και νοικοκυριά που έχουν πληγεί από τα καταστροφικά φυσικά φαινόμενα των τελευταίων δύο μηνών και παρότρυνε πολίτες και επιχειρήσεις, που επιθυμούν να υποβάλουν επείγοντα αιτήματα ιδίως σε σχέση με την εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων, να επικοινωνήσουν άμεσα με τις τράπεζες συνεργασίας τους.**

Πέραν των ανωτέρω έκτακτων ρυθμίσεων που αφορούν και τη συγκεκριμένη φυσική καταστροφή (ήτοι καταστροφική πυρκαγιά του Ιουλίου στην Ρόδο), η ισχύς των οποίων είναι ακόμη εν ισχύ, υπενθυμίζεται ότι οι οφειλέτες είχαν και εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν τα χρέη τους, μέσω του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που αφορά το ζήτημα των οφειλών και της υπερχρέωσης, το οποίο αναφέρεται περιληπτικά κατωτέρω:

3. ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ

Εκ προοιμίου επισημαίνεται ότι όλοι οι οφειλέτες -συμπεριλαμβανομένων και των πληγέντων από έκτακτες καταστροφές- έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν τα χρέη τους, μέσω ειδικού θεσμικού πλαισίου, που αφορά το ζήτημα των οφειλών και της υπερχρέωσης.

Σημειώνουμε δε ότι έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή και Προγράμματα Στήριξης Δανειοληπτών, λόγω της αύξησης των επιτοκίων με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Ειδικώς:

I) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΗΜΕΡΟΥΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΜΕ «ΠΑΓΩΜΑ» ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ

Η σημαντική αύξηση των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έχει επιβαρύνει το κόστος του δανεισμού και επηρέασε, μεταξύ άλλων, την εύρυθμη εξυπηρέτηση από τους δανειολήπτες των δανείων

τους που συνδέονται με τα βασικά επιτόκια του ευρώ. Στο πλαίσιο αυτό, οι τράπεζες και οι Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις προέβησαν στην υλοποίηση του προγράμματος «παγώματος» επιτοκίων σε ενήμερα στεγαστικά δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο, θωρακίζοντας έτσι τους δανειολήπτες που ενδεχομένως αντιμετωπίζουν δυσκολίες αποπληρωμής των οφειλών τους. Κάθε δανειολήπτης δύναται να απευθύνεται στο συνεργαζόμενο μ' αυτόν φορέα προκειμένου να λάβει στοιχεία και πληροφορίες για τη λειτουργία του προγράμματος.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (τ. ΕΓΔΙΧ) παρακολουθεί με συνέπεια την υλοποίηση του προγράμματος ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΗΜΕΡΟΥΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΕΣ ΜΕ «ΠΑΓΩΜΑ» ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ και συλλέγει στατιστικά στοιχεία από τα πιστωτικά ιδρύματα και τις Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις ως προς την εφαρμογή και εξέλιξη του.

Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία, στο πρόγραμμα για το «πάγωμα» των επιτοκίων έχουν ενταχθεί και επωφεληθεί περίπου 500.000 δάνεια συνολικής αξίας άνω των 20,5 δις ευρώ. Το μέτρο τέθηκε σε ισχύ τον Μάιο 2023 και θα έχει διάρκεια 12 μηνών.

II) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Πέραν των ανωτέρω, σχετικά με την προστασία των δανειοληπτών και τις μόνιμες λύσεις για τα ευάλωτα νοικοκυριά με στεγαστικά δάνεια, σας γνωρίζουμε ότι προκειμένου να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, τον Κώδικα Δεοντολογίας Ν. 4224/2013, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευαλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»).

Α. Με τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα) μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους:

- προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις
- προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους, αφού ο οφειλέτης που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δύναται να λάβει διαγραφή χρέους:

→ προς το Δημόσιο έως 75% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 95% επί των προσαυξήσεων.

→ προς τις τράπεζες και διαχειριστές δανείων έως 80% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 100% επί των τόκων.

Ωστόσο, θα πρέπει να πληρούνται όλοι οι κανόνες και προϋποθέσεις, όπως καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι:

→ να έχει πραγματική οικονομική αδυναμία, τόσο ο οφειλέτης όσο και οι συνοφειλέτες και εγγυητές του
→ η εμπορική αξία της περιουσίας του οφειλέτη, των συνοφειλετών και των εγγυητών του να είναι μικρότερη του ύψους της οφειλής. Παρατηρείται ότι στις περιπτώσεις που οικίες έχουν κριθεί ακατάλληλες και χρήζουν μεγάλων επισκευών, προφανώς και θα υφίσταται μεγάλη μείωση της εμπορικής τους αξίας.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Εφόσον ο οφειλέτης επιθυμεί, δύναται να προβεί και σε μια διαπραγμάτευση με τους ιδιώτες πιστωτές, αξιοποιώντας τις υπηρεσίες ενός πιστοποιημένου διαμεσολαβητή, με σκοπό τη δημιουργία μιας προσωποποιημένης πρότασης ρύθμισης οφειλών. Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη. Επιπροσθέτως, χορηγείται για 5 έτη Κρατική επιδότηση της δόσης των δανείων με υποθήκη / προσημείωση στην 1η κατοικία των ευάλωτων νοικοκυριών, ύψους έως 210 ευρώ μηνιαίως (ανάλογα με τη σύνθεση / μέλη του νοικοκυριού).

Εξάλλου, με το νέο νόμο 5072/2023, ο οποίος δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ στις 4.12. 2023, προβλέπονται ειδικότερα τα ακόλουθα:

1. Θεσπίζονται υποχρεώσεις διαφάνειας, ενημέρωσης και σεβασμού των δικαιωμάτων των οφειλετών για τους servicers.
2. Διευρύνεται η προστασία για τους πραγματικά ευάλωτους.
3. Εκσυγχρονίζονται και βελτιώνονται οι ρυθμίσεις για τον εξωδικαστικό μηχανισμό.
4. Εισάγονται ρυθμίσεις που ενισχύουν τον ανταγωνισμό, όπως η χορήγηση δανείων από μη τραπεζικούς φορείς.
5. Επεκτείνονται οι συναλλαγές μέσω του συστήματος άμεσων πληρωμών (IRIS).

Περιλαμβάνονται, επίσης, ρυθμίσεις:

- Για τη βελτίωση της λειτουργίας του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων.
- Για την απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών του Πτωχευτικού Κώδικα.
- Για τη σύσταση Μητρώου Παρακολούθησης Ιδιωτικού Χρέους προκειμένου να επισημαίνονται έγκαιρα οι τάσεις και να βελτιωθεί η ανταπόκριση της πολιτείας σε περίπτωση που ανακύψουν προβλήματα στο μέλλον.

- Για τη μείωση των φόρων συγκέντρωσης κεφαλαίου και χρηματιστηριακών συναλλαγών.
- Για την άμεση δημοσιοποίηση των επωνυμιών επιχειρήσεων, στις οποίες η Τράπεζα της Ελλάδος εντοπίζει παραβάσεις της νομοθεσίας.

Όσον αφορά δε τις τροποποιήσεις της νομοθεσίας του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών:

α. Ορίζεται ότι η πρόταση αναδιάρθρωσης του χρέους των ευάλωτων οφειλετών (για τους οποίους έχει εκδοθεί η σχετική βεβαίωση), όπως προκύπτει από την εφαρμογή του υπολογιστικού εργαλείου του εξωδικαστικού θα γίνεται αυτόματα και υποχρεωτικά αποδεκτή από το σύνολο των πιστωτών (τράπεζες και Δημόσιο). Υπενθυμίζεται ότι το υπολογιστικό εργαλείο προσδιορίζει το τελικό ποσό αποπληρωμής, το ύψος του «κουρέματος» και τον αριθμό των δόσεων, λαμβάνοντας υπόψη την ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη, την αξία της περιουσίας του, κ.ά. Ο οφειλέτης διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει την πρόταση αυτή, ενώ οι πιστωτές μπορούν να την προσβάλουν στα δικαστήρια εφόσον διαθέτουν στοιχεία ότι παράμετροι της αίτησης δεν είναι αληθινές (π.χ. αν ο οφειλέτης δεν είναι στην πραγματικότητα ευάλωτος). Η ρύθμιση αυτή συνδυάζει συνεπώς την προστασία για τους ευάλωτους με πρόνοιες που επιτρέπουν τον έλεγχο ως προς το αν ο ενδιαφερόμενος είναι πράγματι ευάλωτος.

Όπως είναι γνωστό, με την επίτευξη συμφωνίας αναδιάρθρωσης του χρέους αναστέλλονται οι πλειστηριασμοί κατά του οφειλέτη, ο οποίος αποκτά έτσι τη δυνατότητα να προστατεύσει την περιουσία του χωρίς να εξαρτάται από τυχόν απόρριψη -έστω και αιτιολογημένη- της πρότασης του εξωδικαστικού από την πλευρά των *servicers*. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, ευάλωτοι ορίζονται οι οφειλέτες με εισόδημα έως 7.000 ευρώ συν 3.500 ευρώ για κάθε ανήλικο τέκνο με ανώτατο όριο 21.000 ευρώ και αξία ακίνητης περιουσίας έως 120.000 ευρώ συν 15.000 ευρώ για κάθε παιδί με ανώτατο όριο τις 180.000 ευρώ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σχεδόν μία στις δύο προτάσεις ρύθμισης του εξωδικαστικού που απορρίπτονται από τους *servicers* αντιστοιχούν σε ευάλωτους οφειλέτες, οι οποίοι με το νέο καθεστώς θα μπορέσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους και να τις αποπληρώσουν σταδιακά διασώζοντας την κατοικία τους.

β. Βελτιώνεται, με υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί άμεσα, ο αλγόριθμος από τον οποίο προκύπτει το ύψος της διαγραφής οφειλών και κατ' επέκταση το ύψος της οφειλής που ρυθμίζεται μέσω του εξωδικαστικού, για το σύνολο των οφειλετών που έχουν δάνεια με εμπράγματη εξασφάλιση και όχι μόνο τους ευάλωτους. Συγκεκριμένα, με τις αλλαγές που επέρχονται, το ύψος της ρυθμιζόμενης οφειλής από δάνεια με εμπράγματη εξασφάλιση μειώνεται έως και κατά 28% σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση.

γ. Ορίζεται σε 3% σταθερό για 3 έτη το επιτόκιο των ρυθμίσεων (ομοίως με τροποποίηση της υπουργικής απόφασης). Έτσι οι δανειολήπτες θωρακίζονται από το περιβάλλον των υψηλών επιτοκίων που ισχύει διεθνώς. Σημειώνεται ότι το επιτόκιο για τα χρέη προς τους χρηματοπιστωτικούς φορείς σήμερα είναι

euribor συν 2,5 μονάδες για εξασφαλισμένες οφειλές και συν 3 μονάδες για μη εξασφαλισμένες οφειλές και γίνεται 3% σταθερό. Για τις ρυθμίσεις χρεών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ήταν ήδη 3% σταθερό.

δ. Επεκτείνεται η δυνατότητα ένταξης στον εξωδικαστικό στα πρόσωπα που «κληρονόμησαν» οφειλές προς το Δημόσιο και Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που έχουν βεβαιωθεί σε βάρος επιχειρήσεων που έχουν κλείσει, μέσω της συμπλήρωσης της διάταξης και της άμεσης έκδοσης της σχετικής υπουργικής απόφασης.

β. Περαιτέρω, εάν κάποιος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία. Σε αυτή την περίπτωση ρευστοποιείται η περιουσία του οφειλέτη, πλην της 1ης κατοικίας των ευάλωτων νοικοκυριών, η οποία αποκτάται από τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως άνω Φορέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση, διατηρώντας, ωστόσο, την κατοικία τους. Σύμφωνα με τα κριτήρια του νέου πτωχευτικού νόμου, ο Φορέας θα αποκτά την πρώτη κατοικία του ευάλωτου οφειλέτη, μετά από αντίστοιχο αίτημα μεταβίβασης από αυτόν, εφόσον είτε έχει κηρυχθεί σε πτώχευση είτε επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση κατά της πρώτης κατοικίας του, προκειμένου να την επαναμισθώσει σε αυτόν, έτσι ώστε να αποφεύγεται η έξωσή του. Η περίοδος της επαναμίσθωσης θα φτάνει τα 12 χρόνια και στη λήξη της ή και νωρίτερα ο οφειλέτης θα μπορεί να επαναγοράσει το ακίνητο.

Μέχρι τη σύσταση του Φορέα, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες. Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όπως διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022.

γ. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης, και έχει τα κάτωθι βασικά χαρακτηριστικά:

Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών
- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις)

4. Εν κατακλείδι υπογραμμίζουμε ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τις θεσμικές αρχές εποπτείας και συμμόρφωσης των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων καθώς και τους ευρωπαϊκούς φορείς του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, λαμβάνει αποφάσεις, προβαίνει σε συστάσεις ή διευκρινήσεις, εισηγείται και τροποποιεί το νομοθετικό πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού τομέα λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική πολιτική, στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, πρέπει να δώσει την απαραίτητη στήριξη στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ανάλογα με το διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο και με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς. Η δε Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση